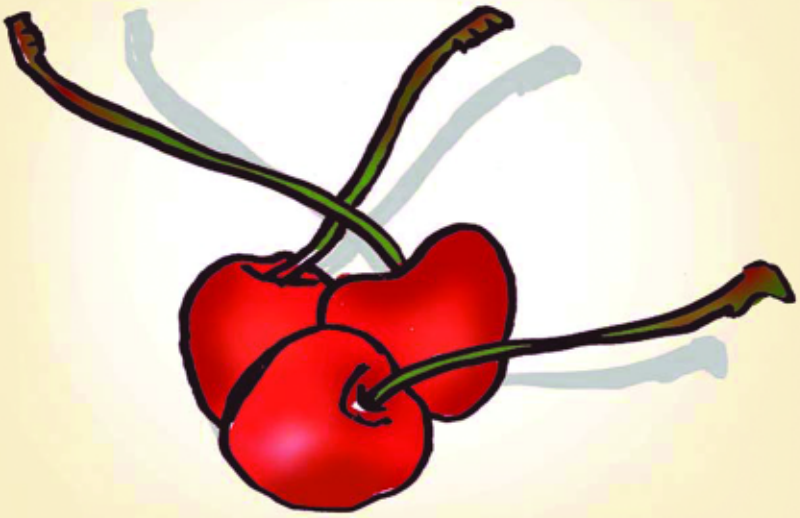
Paulo Coelho

Nevěra

argo

Paulo Coelho

Nevěra

Argo

Přeložil Jindřich Vacek

Argo, 2014
ADULTÉRIO
Copyright © 2014 by Paulo Coelho
This edition was published by arrangements with Sant Jordi Asociados
Agencia Literaria S.L.U., Barcelona, Spain.
All Rights Reserved.
Informace o autorovi a jeho díle najdete na internetových stránkách
www.paulocoelhoblog.com, www.paulocoelho.com,
www.coelho.cz a www.argo.cz.
Translation © Jindřich Vacek, 2014
Cover © Pavel Růt, 2014

ISBN 978-80-257-1244-3 (váz.)
ISBN 978-80-257-1303-7 (e-kniha)

Maria Panno, počatá bez poskvrny hříchu,
oroduj za nás, kteří se k Tobě utíkáme. Amen.

„Zajeď na hlubinu...“

Lukáš 5,4

Každé ráno, když otevřu oči do toho, čemu se říká „nový den“, mám chuť zase je zavřít a nechce se mi vstávat. Jenže vstát musím.

Mám skvělého manžela, který je do mě vášnivě zamilovaný, má solidní investiční fond a každoročně se – byť proti vlastní vůli – ocitá na seznamu tří set nejbohatších lidí ve Švýcarsku, jak je uvádí časopis *Bilan.*

Mám dvě děti, které jsou pro mě „smyslem života“ (jak říkají moje přítelkyně). Časně ráno jim musím dát snídani a odvézt je do školy – pouhých pět minut chůze od našeho domu –, kde zůstávají celý den, což mi umožňuje pracovat a smysluplně trávit čas. Po vyučování, než přijdeme domů manžel a já, se o ně stará filipínská chůva.

Svou práci mám ráda. Jsem uznávaná novinářka v prestižním listu, který v Ženevě, kde bydlíme, najdete skoro na každém rohu.

Jednou ročně s rodinou o dovolené někam jedu, zpravidla na přímo rajská místa, kde jsou kouzelné pláže, do „exotických“ měst s chudými obyvateli, díky nimž si připadáme ještě bohatší, privilegovanější a vděčnější za požehnání, kterých se nám od života dostalo.

Ještě jsem se nepředstavila. Jmenuji se Linda, moc mě těší. Je mi jednatřicet let, měřím metr pětasedmdesát, vážím osmašedesát kilo a (díky manželově nekonečné štědrosti) nosím ty nejlepší šaty, které se za peníze dají koupit. V mužích vzbuzuji touhu a v ženách závist.

Přesto však každé ráno, když otevřu oči do tohohle ideálního světa, o němž všichni sní, a jen málokdo dosáhne toho, že v něm skutečně žije, vím, že ten den bude hotová pohroma. Až do začátku letošního roku jsem si nekladla žádné otázky, jen jsem si žila vlastní

život, i když jsem se občas cítila provinile za to, že mám víc, nežli si zasloužím. Jednoho dne, když jsem všem připravovala snídani (vzpomínám si, že už bylo jaro a květiny na zahradě začínaly rozkvétat), jsem se sama sebe zeptala: „Takže o tohle jde?“

Tuhle otázku jsem si klást neměla. Mohl za to však jistý spisovatel, s nímž jsem večer předtím dělala interview a který mi v jednu chvíli řekl:

„Vůbec nestojím o štěstí. Raději žiji vášnivě, což je nebezpečné, protože nikdy nevíme, co nás čeká.“

Tehdy jsem si pomyslela: Chudák, nikdy není spokojen. Umře smutný a zatrpklý.

Druhý den jsem si uvědomila, že já vůbec neriskuji.

Já vím, co mě čeká: další den, úplně stejný jako ten předchozí. Vášnivě? No, svého muže miluji, a tak určitě nepropadnu depresi proto, že musím s někým žít jen kvůli penězům, kvůli dětem nebo vnějšímu zdání.

Bydlím v té nejbezpečnější zemi světa, všechno v mém životě je v pořádku, jsem dobrá matka a manželka. Dostalo se mi přísné protestantské výchovy a stejně chci vychovávat i své děti. Nikdy neučiním chybný krok, protože vím, že tím můžu všechno zničit. Všechno dělám co nejefektivněji a s co nejmenším osobním nasazením. Když jsem byla mladší, jako kterýkoliv normální člověk jsem se trápila nešťastnými láskami.

Ale od té doby, co jsem se vdala, se zastavil čas.

Dokud mě náhoda nesvedla dohromady s tím prokletým spisovatelem a jeho odpovědí. Co je však na rutině nebo na nudě špatného?

Mám-li být upřímná, naprosto nic. Jenom...

... jenom ten skrývaný strach, že se všechno rázem změní a že mě ta změna zastihne zcela nepřipravenou.

Od chvíle, co na mě jednoho nádherného rána dolehla tahle nešťastná myšlenka, začala jsem pociťovat strach. Měla bych podmínky k tomu, abych světu čelila sama, kdyby mi zemřel manžel?

Měla, odpověděla jsem si, protože dědictví po něm by dokázalo uživit několik generací. A kdybych zemřela já, kdo by se postaral o mé děti? Můj milovaný manžel. Jenže ten by se nakonec oženil s jinou ženou, protože je bohatý, okouzlující a inteligentní. Byly by mé děti v dobrých rukou?

Nejdřív ze všeho jsem se snažila najít odpověď na všechny své pochybnosti. A čím víc odpovědí jsem nacházela, tím více otázek vyvstávalo. Že by si našel milenku, až já zestárnu? Že by už měl jinou, protože spolu nespíme tak jako dřív? Že by si myslel, že někoho jiného mám já, protože v posledních třech letech jsem moc zájmu neprojevovala?

Nikdy netropíme žárlivé scény a já jsem to považovala za skvělé, jenže od onoho jarního rána jsem pojala podezření, jestli tomu tak není z naprostého nedostatku lásky na obou stranách.

Ze všech sil jsem se snažila už na to nemyslet.

Jeden týden, vždycky když jsem odcházela z práce, jsem si zašla něco koupit v Rue du Rhône. Nešlo o nic, co by mě bůhvíjak zajímalo, ale aspoň jsem měla pocit, že – řekněme – cosi měním. Tím, že potřebuji nějakou věc, bez níž jsem se dříve obešla. Třeba když objevím elektrospotřebič, který jsem předtím neznala, přestože v říši elektrospotřebičů se jen těžko objeví nějaká novinka. Vyhýbala jsem se obchodům pro děti, abych své děti nekazila příliš mnoha dárky. Nechodila jsem ani do obchodů s pánským zbožím, aby mě manžel pro mou nesmírnou štědrost nezačal podezírat.

Když jsem přicházela domů a vstupovala do čarovné říše svého soukromí, nějaké tři čtyři hodiny všechno vypadalo skvěle, dokud jsme všichni nešli spát. Potom se mě pozvolna zmocňovala noční můra.

Řekla bych, že vášeň je pro mladé a její nedostatek že musí v mém věku být normální. Tohle mi strach nenahánělo.

Dnes, několik měsíců poté, jsem ženou, v níž se hrůza z toho, že se všechno změní, sváří s děsem, že po zbytek života vše zůstane

při starém. Někteří lidé říkají, že jak se blíží léto, začínáme dostávat poněkud výstřední nápady, připadáme si menší, protože trávíme více času pod širým nebem, a to nám dává jasnou představu o velikosti světa. Obzor se nachází dále, kdesi za oblaky a stěnami domu.

Možná. Jenže já už se nedokážu pořádně vyspat, a nemůže za to horko. Když nastane noc a nikdo mě nevidí, nahání mi strach všechno: život, smrt, láska i její nedostatek, skutečnost, že všechno nové se mění ve zvyky, pocit, že nejlepší léta svého života marním rutinou, která se bude opakovat, dokud nezemřu, a zděšení, že budu čelit neznámu, byť bylo sebevzrušivější a sebedobrodružnější.

Samozřejmě, snažím se utěšit cizím utrpením.

Zapnu televizi, dívám se na libovolné zprávy. Dívám se na nekonečné množství zpráv o neštěstích, o lidech, které přírodní pohromy připravily o střechu nad hlavou, o uprchlících. Kolik je právě teď na naší planetě nemocných? Kolik lidí trpí, ať už mlčky či s hlasitým řevem, projevy nespravedlnosti a zrady? Kolik je na světě chudých, nezaměstnaných a vězňů?

Přepnu kanál. Vidím jakousi telenovelu nebo film a pár minut či hodin se bavím. Umírám strachy, že se manžel probudí a zeptá se: „Co se děje, miláčku?“ Protože bych musela odpovědět, že je všechno v pořádku. Horší by bylo, kdyby se – jak se to minulý měsíc už dvakrát třikrát stalo – odhodlal, sotva si lehneme, položit mi ruku na stehno, pěkně pomalu ji sunout nahoru a začít se mě dotýkat. Můžu předstírat orgasmus – to jsem už udělala mockrát –, jenže se nemůžu jen tak jednoduše rozhodnout, že se vzruším.

Musela bych říct, že jsem hrozně utahaná, a on – nikdy nepřizná, že ho to rozmrzelo – by mi dal pusu, otočil by se na druhý bok, díval by se na poslední zprávy na svém tabletu a čekal na zítřejší den. A já bych si pak strašně přála, aby byl unavený, hrozně unavený.

Ale takhle to není vždycky. Občas musím převzít iniciativu. Nemůžu ho odmítnout dvě noci po sobě, jinak by si nakonec pořídil milenku, a já ho rozhodně nechci ztratit. Když trochu masturbuji, podaří se mi vzrušit se ještě předtím, a všechno je zase normální.

„Je zase normální“ znamená: nic už nebude jako dřív, jako tehdy, když jsme pro sebe navzájem ještě byli tajemstvím.

Udržovat si po deseti letech manželství týž žár mi připadá šílené. A pokaždé když při milování předstírám rozkoš, uvnitř tak trochu umírám. Trochu? Myslím, že se niterně vyprazdňuji rychleji, než jsem si myslela.

Moje přítelkyně si myslí, že mám štěstí – lžu jim totiž a říkám, že se milujeme často, tak jako ony lžou mně a říkají, že nevědí, jak se jejich manželům daří udržovat si pořád týž zájem. Říká se, že milování v manželství působí rozkoš jen v prvních pěti letech a potom že je zapotřebí špetka „fantazie“. Zavřít oči a představovat si, že na vás leží soused, a ten že provádí věci, jakých by se váš manžel nikdy neodvážil. Představovat si, že se vás zmocňuje zároveň on i váš manžel, představovat si všechny možné zvrhlosti a všechny zakázané hry.

Dneska, když jsem odjížděla s dětmi do školy, jsem se zadívala na našeho souseda. Nikdy jsem si ho nepředstavovala, jak na mně leží – radši myslím na jednoho mladého reportéra, který se mnou pracuje a věčně dává najevo utrpení a osamělost. Nikdy jsem ho neviděla, že by se pokoušel někoho svádět, a právě v tom spočívá jeho šarm. Všechny ženské v redakci už někdy podotkly, že „by se o něj rády staraly, o chudáčka". Podle mě si to uvědomuje a stačí mu být pouhým předmětem touhy, nic víc. Možná cítí totéž co já: hrozný strach, že udělá jediný krok vpřed, a zničí všechno – vlastní práci, rodinu, minulý i budoucí život.

Jenže... Dnes ráno jsem se na našeho souseda dívala a hrozně se mi chtělo plakat. Myl auto a já jsem si pomyslela: Podívejme, další člověk, který je stejný jako můj manžel a já. Jednou budeme dělat totéž. Děti vyrostou a přestěhují se do jiného města nebo do jiné země, my budeme v důchodu a budeme mýt svá auta – přestože bychom si mohli někoho zaplatit, aby to udělal za nás. Jenže v určitém věku je už důležité dělat různé bezvýznamné věci, aby nám ubíhal čas, ukazovat druhým, že nám tělo ještě slouží dobře, že neztrácíme smysl pro peníze a dál s pokorou vykonáváme některé úkoly.

Na čistém vozu lidem příliš nesejde. Ale to ráno to byla jediná věc, na které sousedovi záleželo. Popřál mi krásný den, usmál se a vrátil se ke své práci, jako kdyby pečoval o Rodinovu sochu.

Nechám vůz na parkovišti – „Používejte do centra městskou hromadnou dopravu! Znečišťování životního prostředí už bylo dost!“ –, nasednu do autobusu, kterým jezdím vždycky, a cestou do práce se dívám na pořád stejné věci. Ženeva jako by se od mého dětství nijak nezměnila: mezi budovami postavenými jakýmsi bláznivým starostou, jenž v padesátých letech objevil „novou architekturu“, umíněně přetrvávají staré panské domy.

Kdykoliv jsem na cestách, tohle mi chybí. Tenhle hrozivý nevkus, nedostatek vysokých věží ze skla a oceli či dálnic, kořeny stromů, které trhají beton chodníků a o něž neustále klopýtáme, sady s tajemnými dřevěnými plůtky, kde rostou rozmanité traviny, protože „příroda už je taková“... Zkrátka město jiné než všechna ostatní, která se modernizují a ztrácejí své kouzlo.

Tady ještě říkáme „dobrý den“, když míjíme neznámého člověka, a „na shledanou“, když vycházíme z obchodu, kde jsme si koupili láhev minerálky, přestože se tam už nikdy nechceme vrátit. Ještě si v autobusu povídáme s cizími lidmi, jakkoliv si všude jinde myslí, že Švýcaři jsou mlčenliví a odtažití.

Jak mylná představa! Ale je dobře, že si to myslí, protože takhle si svůj životní styl uchováme ještě nějakých pět šest století, dokud Alpy nepřekoná invaze barbarů s jejich úžasnou elektronickou výstrojí, s byty sestávajícími z malých pokojů a velkých síní, majících zapůsobit na hosty, přehnaně nalíčené ženy, muži mluvící příliš hlasitě, a rušící tak sousedy, a výrostci, kteří svým oblečením vyjadřují vzpouru, ale umírají strachy při pomyšlení, co na to rodiče.

Jen ať si všichni myslí, že jenom chováme krávy a vyrábíme sýr, čokoládu a hodinky. Ať si věří, že v Ženevě stojí na každém

rohu banka. Nemáme sebemenší zájem tuhle představu měnit. Bez invazí barbarů jsme šťastní. Všichni jsme po zuby ozbrojení – vojenská služba je povinná, a tak má každý Švýcar doma pušku –, ale zřídkakdy slyšíme, že by se někdo odhodlal vystřelit na někoho jiného.

Jsme šťastní, aniž jsme už po staletí něco změnili. Pociťujeme hrdost na to, že jsme zachovali neutralitu, když Evropa posílala své syny do nesmyslných válek. Máme radost, že nemusíme nikomu vysvětlovat nepříliš vábný vzhled Ženevy s jejími kavárnami z konce devatenáctého století a starými dámami kráčejícími městem.

Ale když řeknu „jsme šťastní“, možná to není pravda. Šťastní jsou všichni až na mě, která teď jedu dál do práce a přemýšlím o tom, co se mnou vlastně není v pořádku.

Další den a naše noviny se zase pachtí za zajímavými zprávami, hledají něco jiného než obvyklou autonehodu, přepadení (neozbrojené) či požár (kam odjedou desítky vozů s vysoce kvalifikovanými zaměstnanci, kteří zalévají vodou starý byt, protože všechny vyděsil čoud linoucí se z pečeně zapomenuté v troubě).

Zase domů, požitek z vaření, prostřený stůl a rodina shromážděná kolem něj děkuje modlitbou Bohu za pokrm, kterého se nám dostává. Další večer, kdy si po jídle jde každý po svých – otec pomůže dětem s domácím úkolem, matka se snaží, aby bylo v kuchyni čisto, dům uklizený, nachystá peníze pro služebnou, která přijde brzy ráno.

Během těch měsíců jsem se někdy cítila skvěle. Říkám si, že můj život má smysl, tohle že je úloha člověka na Zemi. Děti cítí, že matka je klidná, manžel je vlídnější a pozornější a celý dům jako by vyzařoval vlastní světlo. Pro zbytek ulice, města, státu – kterému tady říkáme kanton – i země jsme vzorem štěstí.

A najednou, aniž se to dá jakkoliv rozumně vysvětlit, vejdu do sprchy a rozpláču se. Pláču v koupelně, protože tak nikdo můj vzlykot neuslyší a nepoloží mi otázku, kterou nesnáším ze všech nejvíc: „Jsi v pořádku?“

Jsem, proč bych nebyla? Vidíte snad v mém životě něco, co by nebylo v pořádku?

Nic.

Jen ta noc, která mě děsí.

Den, který mě nenaplní sebemenším nadšením.

Šťastné obrázky minulosti a věci, které se stát mohly, jenže se nestaly.

Nikdy nenaplněná touha po dobrodružství.

Hrůza z toho, že nevím, co bude s mými dětmi.

A potom mé myšlenky začnou kroužit kolem stále týchž nepříznivých věcí, jako kdyby v koutě pokoje číhal nějaký běs, který po mně chce skočit a říci mi, že to, co nazývám štěstím, je jenom jakýsi pomíjivý stav, jenž nemůže trvat dlouho. To jsem přece vždycky věděla, že?

Chci se změnit. Musím se změnit. Dnes jsem se v práci chovala podrážděněji než obvykle jen proto, že jeden stážista příliš dlouho studoval materiál, o který jsem žádala. Já taková nejsem, ale ponenáhlu jako bych se ocitala kdesi mimo sebe.

Je hloupost dávat vinu zmíněnému spisovateli a rozhovoru s ním. To bylo už před několika měsíci. On jenom uvolnil ústí sopky, která může kdykoliv vybuchnout a rozsévat kolem smrt a zkázu. Kdyby to nezpůsobil on, byl by to nějaký film, kniha, někdo, s kým bych prohodila dvě tři slova. Dovedu si představit, že někteří lidé v sobě nechají ten tlak sílit po celá léta, aniž si toho povšimnou, a jednoho krásného dne jakákoliv hloupost způsobí, že ztratí hlavu.

Potom říkají: „Tak dost! Tohle už nechci."

Někteří se zabijí. Jiní se rozvedou. Další odejdou do chudých končin Afriky a pokoušejí se zachránit svět.

Ale já se znám. Vím, že zareaguji jedině tak, že to, co cítím, budu potlačovat tak dlouho, dokud mě uvnitř nerozhlodá rakovina. Opravdu si totiž myslím, že většina nemocí je důsledkem potlačených emocí.